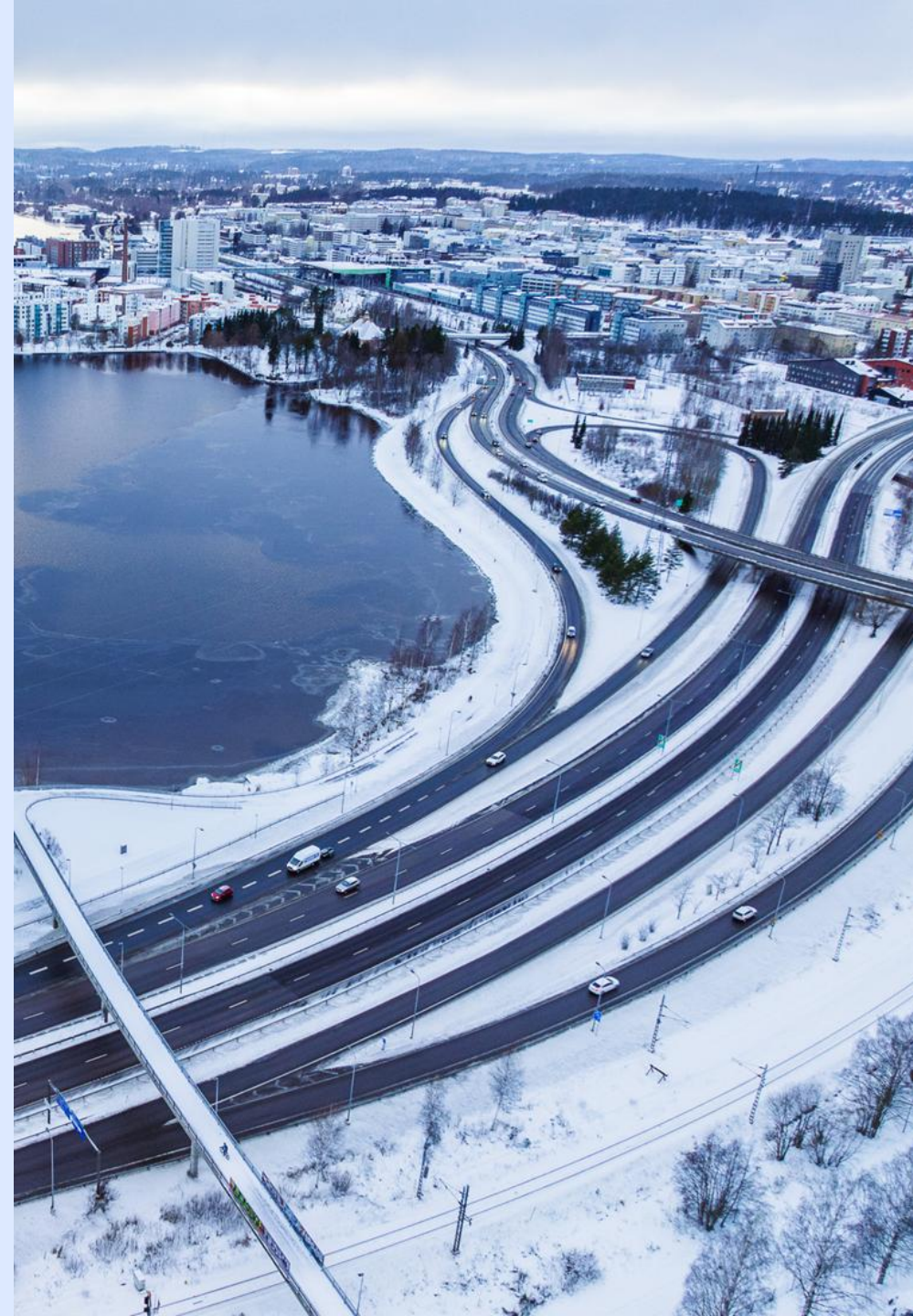

K

Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma

Keski-Suomen liikenneturvallisuusfoorumi 8.10.2025

Maakunnan suunnittelu

Keski-Suomen LJ-työn kokonaisuus

Liikenne on keskeisessä roolissa maakunnan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa vuoteen 2030 mennessä (tavoitevuosi nykyisessä maakuntastrategiassa)

- käsitellään liikenteellistä saavutettavuutta, liikennejärjestelmän toimintavarmuutta ja palvelutasoa osana valtakunnallista ja maakunnan sisäistä aluerakennetta
- liikennejärjestelmän kehittäminen edellyttää toimijoiden jatkuvaa yhteistyötä
 - Edellyttää myös ylimaakunnallista yhteistyötä. Keski-Suomi osallistuu yhdessä viiden muun läntisen maakunnan kanssa Länsi-Suomen liikennestrategiaan.
- Keski-Suomessa yhteistyötä koordinoidaan maakunnallisen jatkuvan liikennejärjestelmätyön kautta:
 - > tehtävänä edistää pääväyliin liittyvää kehittämistä ja edunvalvontaa valtakunnantasolla,
 - > tunnistaa ja tulkita liikennepolitiikan linjausten merkitystä Keski-Suomelle
 - > tukea maakunnan sisäisten liikenneverkkojen ja -palvelujen kehittämistä seutu- ja kuntatasolla.

K Toimintaympäristön muutokset

- Toimintaympäristön muutoksilla vaikutuksia liikenteeseen ja kuljetuksiin: myös koko liikennejärjestelmään ja sen kehittämistarpeisiin.
- Keski-Suomelle merkittäviä muutostekijöitä elinkeinoelämän näkökulmasta ovat bio- ja kiertotalouteen sekä vihreään siirtymään liittyvät investoinnit.
- Kaupungistuminen jatkuu Keski-Suomessakin: Tilastokeskus ennustaa Jyväskylän kasvavan vuoteen 2040 mennessä lähes 4 %. MDI ennustaa Jyväskylän olevan yksi Suomen voimakkaimmin kasvavista kunnista.
- Huoltovarmuus ja sotilaallinen liikkuvuus korostuvat johtuen maakunnan keskeisestä asemasta ja sotilasilmailun merkittävästä roolista alueella.

K

Visiot ja tavoitteet

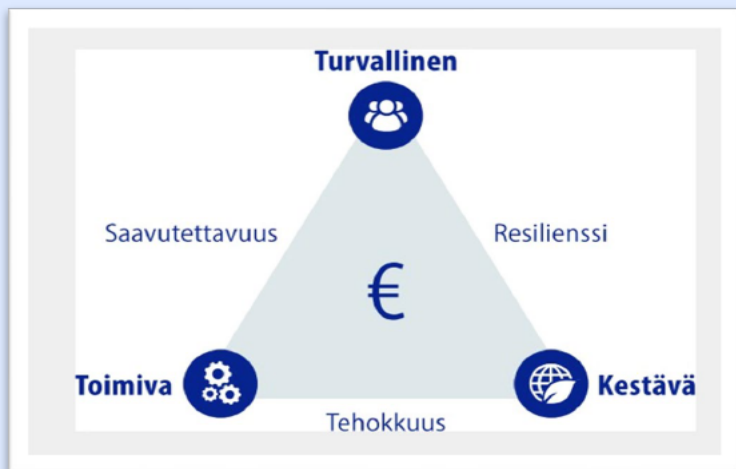
KEHITTÄMISVISIO:

Keski-Suomesta ja Jyväskylästä TEN-T-ydinverkon kaupunkisolmuna on hyvät, luotettavat ja turvalliset liikenneyhteydet pääkaupunkiseudulle ja naapurimaakuntien keskuksiin.

Liikenne on sujuvaa pääväylillä. Liikennejärjestelmän ylläpidossa ja kehittämisessä otetaan huomioon paikalliset, valtakunnalliset ja EU-tason vaatimukset sekä rahoitusmahdollisuudet.

Keski-Suomen liikennejärjestelmä tukee päästötöntä liikkumista ja maakunta saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä.

Liikenne 12 -tavoitteet (luonnos 12/2024)

Tavoite 1: Elinvoima saavutettavuus ja kilpailukyky

- Valtakunnallinen saavutettavuus pääkaupunkiseudulle, Helsinki-Vantaan lentoasemalle sekä naapurimaakuntakeskuksiin paranee pääväyliä sekä pääterminaalien (lentoasema ja Jyväskylän Matkakeskus) kestäviä matkaketjuja kehittäen.
- Liikenneyhteydet ja matkaketjut Jyväskylän kaupunkiseudun, seutukaupunkien ja kuntakeskusten sisällä ja välillä paranevat.
- Elinkeinoelämän käyttämät kuljetusreitit ja kuljetusten tarvitsemat palvelut ovat sujuvia ja luotettavia Keski-Suomessa.
- Kaupunkialueiden kehittämiskäsit ottavat huomioon sekä pääväylien että maankäytön tarpeet.
- Maakunnat kehittävät maakuntarajat ylittäviä yhteyksiä yhdessä.
- Kansainvälinen saavutettavuus turvataan lentoliikenteeseen tukeutuen.

Tavoite 2: Tehokkuus ja taloudellisuus ympäristönäkökulmat huomioiden

- Liikennejärjestelmän kehittämisen, hoidon ja ylläpidon lähtökohtana on toimenpiteiden tehokkuus ja vaikuttavuus maakunnan eri toimintaympäristöissä (Jyväskylän kaupunkiseutu, seutukaupungit ja kuntakeskukset sekä maaseutu).
- Keski-Suomi edistää liikenteen digitalisaatiota ja hyödyntää teknologian mahdollisuudet liikenteen kysynnän vähentämisessä, kestävästä liikkumisesta edistämässä ja liikennejärjestelmän palvelutason kehittämisessä.
- Maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämisessä otetaan huomioon toimenpiteiden elinkaari-vaikutukset resurssien käyttöön, ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen.
- Liikennejärjestelmä mahdollistaa ilmastovaikutuksiltaan kestävästä liikkumisesta ja toimijat edistävät henkilö- ja tavaraliikenteen käyttövoimamurrosta.
- Liikkujat saavat tietoa henkilökohtaisten valintojen vaikutuksista ja tarjolla olevista vaihtoehdoista.
- Varmistetaan autottomien liikkumismahdollisuudet.

Tavoite 3: Turvallisuus ja toimintavarmuus

- Liikennejärjestelmän kehittämisessä otetaan huomioon huoltovarmuuden, sotilaallisen liikkuvuuden ja varautumisen tarpeet.
- Liikennejärjestelmän kehittämisessä otetaan huomioon liikenneturvallisuus, teknisten järjestelmien turvallisuus ja ympäristöriskit.
- Kuljetusten ja työssäkäyntialueiden kannalta tärkeiden yhteyksien luotettavuus ja toimintavarmuus paranevat.
- Elinkeinoelämän käyttämä alempi tieverkko on käyttökunnossa ympärivuotisesti.

Painopisteet eri toimintaympäristöissä

Jyväskylän MAL- kaupunkiseutu

- Liikennejärjestelmää kehitetään MAL-sopimukseen ja muihin liikenteen tavoiteasiakirjoihin pohjautuen.
- Kestävien kulkutapojen osuus kaikkien matkojen määrästä on kasvanut Jyväskylän, Laukaan ja Muuramen alueella 55 prosenttiin ja koko seudulla 45–50 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä, jonka jälkeen kasvu on jatkunut vuoteen 2035.
- Kävelyn ja pyöräilyn turvallisuus on tärkein asia, kun suunnitellaan moottoriajoneuvo-liikenteen järjestelyjä taajamissa.
- Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kilpailukyky työmatkaliikenteessä paranee verrattuna autoon.
- Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet paranevat erityisesti alle 10 km pituisilla matkoilla.

Seutukaupungit ja kuntakeskukset

- Liikenneolosuhteita parannetaan erityisesti keskustatoimintojen alueilla ja palvelukeskuksissa.
- Lähiliikkinen keskusta-alueilla, alle 5 km etäisyydellä, perustuu kävelyn ja pyöräilyn.
- Seutukaupungeista ja kuntakeskuksista on päivittäiset julkisen liikenteen yhteydet Jyväskylään.
- Matkaketjujen toimivuus parantuu sekä liikenneväylien kehittämistoimenpiteillä että uuden teknologian avulla.
- Joukkoliikenteen asemille ja pääpysäkeille pääsee helposti jalan ja pyörällä.
- Liikenneturvallisuuden parantaminen perustuu ajan tasalla oleviin liikenneturvallisuussuunnitelmiin.

Maaseutu

- Maaseudulla liikutaan pääosin henkilöautolla, mutta edistetään uusien liikkumispalvelujen testaamista ja käyttöönottoa.
- Liikennejärjestelmän parantamisessa korostuu liikenneturvallisuus.
- Koululaisten ja ikäihmisten suosimista reiteistä tehdään turvallisia.
- Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen tapahtuu liikenneturvallisuuden ehdoilla.
- Keskisuomalaiset toimijat ja kunnat lisäävät keskinäistä yhteistyötä parhaiden käytäntöjen jakamiseksi.

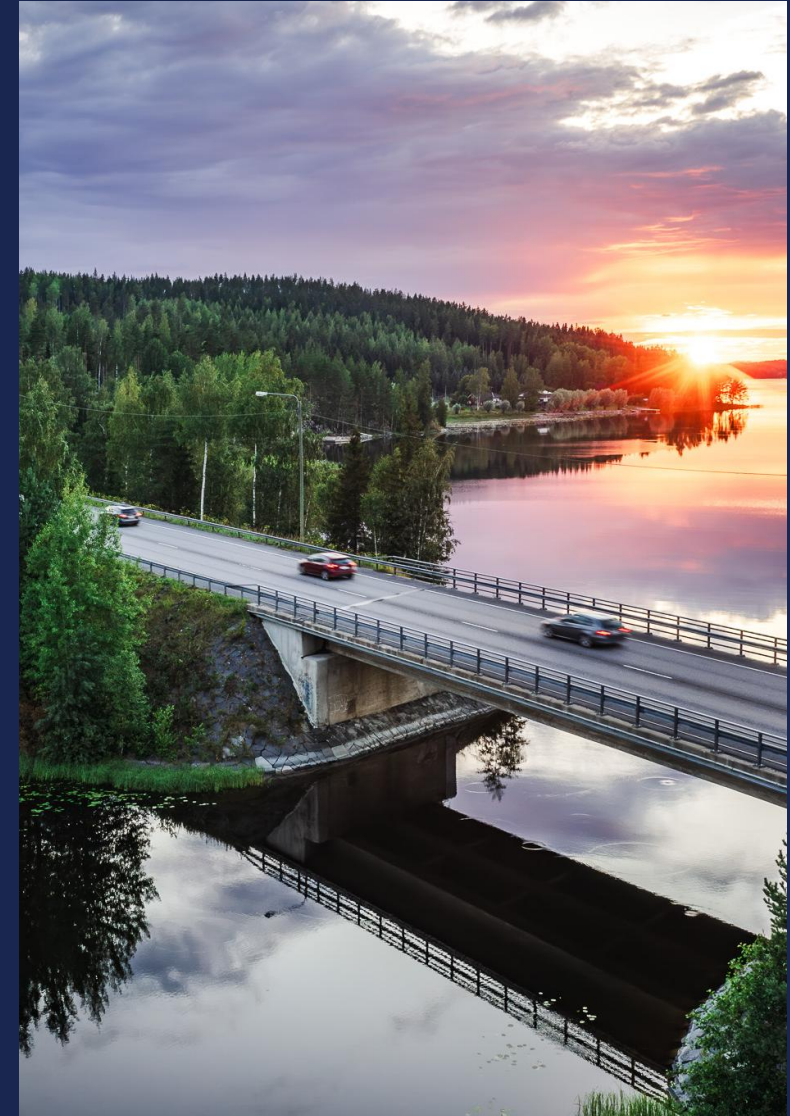
K Turvallisuus ja toimintavarmuus

Keski-Suomi
Mellersta Finland
Central Finland

Liikenne 12 -suunnitelma korostaa liikennejärjestelmän kokonaisturvallisuutta. Liikenneturvallisuuden lisäksi tarkoittaa liikennejärjestelmän toiminta- ja palautumiskykyä erilaisissa poikkeustilanteissa. Liikenteen digitalisoitumisen myötä myös kyberturvallisuus on osa liikennejärjestelmän kokonaisturvallisuutta.

Liikennejärjestelmän toimivuuteen ja turvallisuuteen voidaan vaikuttaa infran kehittämisen ohella liikenteen ohjauksen ja hallinnan, hoidon ja ylläpidon sekä pistemäisten pahimpien ongelmien ja puutteiden poistamisella.

Liikenneturvallisuuden keskiössä on valtakunnallisen liikenneturvallisuusstrategian mukaisesti kokonaisvaltainen lähestymistapa liikenneturvallisuuteen.

K Toimenpiteet: turvallisuus ja toimintavarmuus

Kehittämisteema T=Toteutus, S=Suunnittelu	Toimenpide	Toteuttamis- / edistämisvastuu	Huomiot
Liikenneturvallisuustyö (T)	Kuntien liikenneturvallisuustyön resurssien varmistaminen ja jatkuvuuden varmistaminen yhteistyössä kuntien, viranomaisten, Liikenneturvan ja muiden tärkeimpien tahojen kesken.	Keski-Suomen liitto, kunnat, ELY-keskus	Liikennejärjestelmätyöryhmä
Liikenneturvallisuustyö (T)	Yhteistyön kehittäminen kuljetusyritysten ja tärkeimpien asiakasyritysten kanssa reittivalintojen kehittämiseksi ja turvallisuushakuisen ajokäyttämisen lisäämiseksi.	Liikenneturvallisuusryhmät	
Liikenneturvallisuustyö (T)	Vaikuttaminen liikennelainsäädäntöön: erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdistuvat liikenneturvallisuutta heikentävät lakimuutokset (kevytauto, ajokorttikevennykset).	Kunnat	
Liikenneturvallisuus (T)	Päätieverkon turvallisuuden parantaminen: erityisesti pääteiden vaarallisten liittymien poistaminen ja ohitusturvallisuuden parantaminen	ELY-keskus	
Liikenneturvallisuus (T)	Rataverkon turvallisuuden parantaminen: erityisesti vaarallisten tasoristeysten poistaminen	Väylävirasto	
Liikenneturvallisuus (S+T)	Liikenneturvallisuussuunnitelmien liikenneympäristötoimenpiteiden aktiivinen toteuttaminen ja toimenpideluetteloiden ajan tasalla pitäminen	Kunnat, ELY-keskus	
Liikenneturvallisuus (T)	Automaattivalvonnan lisääminen vilkkaimmille pääteille sekä taajamiin (ajonopeudet, liikennevalot)	Väylävirasto, ELY-keskukset	